

Центральноукраїнський національний технічний університет

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи

Андрій КИРИЧЕНКО

“08” 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК8. БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

(шифр і назва спеціальності)

освітня програма Фінанси, банківська справа та страхування

(назва спеціалізації)

Факультет економічний

(назва факультету)

2025 – 2026 навчальний рік

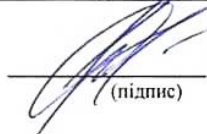
Розробник: Подплетній Валерій Володимирович, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, кандидат економічних наук, доцент

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування.

Протокол від «28» серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Володимир СИБІРЦЕВ

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Декан факультету економічний

Наталія ШАЛІМОВА

(підпис)

(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 07 Управління та адміністрування	Вибіркова професійної підготовки	
Загальна кількість годин – 120	Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» Освітньо-професійна програма: «Фінанси, банківська справа та страхування»	Рік підготовки	
		3-й	3-й
		Семестр	
		5-й	5-й
Тижневих годин навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 3,7	Освітній рівень: бакалавр	Лекції	
		32 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	2 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		72 год.	114 год.
		Вид контролю	
		залік	

Мова навчання: українська

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Біржі посідають особливе місце в інфраструктурі сучасної ринкової економіки. Біржовий ринок України, одержавши належне економічне середовище, розпочав вирішувати проблеми формування ринкових цін на основі попиту і пропозиції. Поступово відбувається процес самоліквідації тіньового ринку сільськогосподарської, промислової, видобувної продукції через прозорість товарних потоків. Це дозволяє збільшувати надходження до державного бюджету коштів за рахунок оподаткування біржової діяльності. Крім того, через біржовий, насамперед, аграрний ринок задовольняються державні потреби в продовольстві. Водночас біржі є центром експорту окремих видів аграрної продукції та продукції переробки. Саме важливість функціонування біржових структур в економіці України вимагає вивчення дисципліни «Біржова діяльність».

Метою дисципліни є формування системи знань з організації і функціонування біржового ринку як складового елемента інфраструктури ринку, технології здійснення біржових операцій.

Завданням дисципліни є вивчення узагальненого досвіду роботи зарубіжних і вітчизняних бірж, нормативних основ здійснення біржової діяльності в Україні, технології виконання біржових операцій на різних видах бірж.

Після вивчення цього курсу студент повинен:

знати:

- основні принципи організації та здійснення біржових торгів на товарній і фондовій біржах;
- функції і завдання посередників на біржах;
- технологію формування ланцюга руху замовлення від покупця до продавця на біржі;
- основи ф'ючерсної торгівлі.

вміти:

- розробляти стратегію поведінки гравця на фондовій і товарній біржах;
- розраховувати результат від здійснення певних видів біржових операцій;
- обчислювати рахунки клієнтів щодо ф'ючерсних контрактів;
- використовувати механізм хеджування; оцінювання ринкової вартості цінних паперів.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Класифікація і види бірж.

Еволюція форм ринкової торгівлі. Виникнення та розвиток бірж. Економічна природа бірж. Біржа як інструмент ринку. Історія формування біржового механізму. Тенденції розвитку світової біржової торгівлі. Роль бірж у ринковій економіці. Ознаки класифікації бірж. Характеристика видів бірж.

Тема 2. Регулювання біржової діяльності.

Правові засади діяльності бірж в Україні. Роль держави в регулюванні біржової торгівлі. Зв'язок біржового механізму з державним регулюванням. Законодавчі акти України, що регулюють діяльність бірж. Правовий статус біржі. Порівняльна характеристика бірж України за організаційно-правовими формами.

Тема 3. Основи функціонування товарних бірж.

Основні етапи розвитку світової біржової торгівлі. Етапи розвитку біржової торгівлі на території України. Умови розвитку бірж у ринковій економіці. Функції бірж: основні та додаткові. Світовий досвід функціонування товарних бірж. Завдання діяльності товарних бірж, їх права.

Тема 4. Види та особливості угод на товарних біржах. Принципи організації товарної біржі. Структура підрозділів біржі, їх функції. Біржові угоди з реальним товаром, їх особливості, класифікація, характеристика. Біржові угоди на строк: класифікація і характеристика. Опціонні угоди, їх виникнення, структура та основні види.

Тема 5. Техніка проведення біржової торгівлі. Порядок проведення біржових торгів. Учасники та відвідувачі торгів. Мета та особливості здійснення біржових операцій. Документи, що застосовуються в біржовій практиці. Особливості ціноутворення на товарних біржах. Принципи формування цін на товарних біржах. Чинники, що впливають на формування біржових цін.

Тема 6. Кліринг та система розрахунків за біржовими угодами. Суть біржового клірингу. Історія становлення біржових клірингових установ. Особливості функціонування клірингових установ ф'ючерсних бірж. Маржа у ф'ючерсній торгівлі. Забезпечення додаткових фінансових гарантій розрахункової палати. Організація розрахункових операцій через розрахункову палату: особливості їх здійснення для угод з реальним товаром та угод на строк.

Тема 7. Фондова біржа. Цінні папери як специфічний біржовий товар. Види цінних паперів: особливості обертання на ринку. Тенденції розвитку ринку цінних паперів в Україні. Фінансовий ринок: розподіл, характеристика первинного та вторинного ринку. Фондова біржа: призначення, характеристика механізму торгівлі цінними паперами.

Тема 8. Основи функціонування валютної біржі. Валютна біржа: поняття, види. Принципи функціонування валютних бірж. Мета та особливості здійснення біржових операцій. Методи розрахунків на валютній біржі. Документи, що застосовуються для оформлення валютних біржових операцій. Основні правила котирування цін на валютній біржі.

Тема 9. Сутність біржових операцій хеджування і спекуляцій. Сутність біржових спекуляцій з ф'ючерсами. Сутність біржових спекуляцій з реальним товаром. Сутність та види хеджування. Коротке та довге хеджування. Розрахунки цінових ризиків. Характеристика біржових спекуляцій. Біржові бюлетені: значення, зміст.

Тема 10. Брокерська діяльність. Види брокерської діяльності. Регулювання взаємовідносин брокерів з клієнтами. Характеристика угод на брокерське обслуговування. Аналіз етапів створення брокерської контори і характеристика процесу підготовки. Характеристика документів, якими регулюється процес створення брокерської контори та біржі. Основні принципи та умов діяльності брокерських контор. Огляд документів, визначаючих взаємини брокерів та клієнтів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем навчальної дисципліни	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Класифікація і види бірж.	9	2	1			6	11	1				10
Тема 2. Регулювання біржової діяльності	9	2	1			6	10					10
Тема 3. Основи функціонування товарних бірж	11	2	1			8	10					10
Тема 4. Види та особливості угод на товарних біржах	12	2	2			8	11	1				10
Тема 5. Техніка проведення біржової торгівлі	14	4	2			8	11		1			10
Тема 6. Кліринг та система розрахунків за біржовими угодами	14	4	2			8	11	1				10
Тема 7. Фондова біржа	13	4	1			8	10					10
Тема 8. Основи функціонування валютної біржі	14	4	2			8	13	1				12
Тема 9. Сутність біржових операцій хеджування і спекуляцій	12	4	2			6	13		1			12
Тема 10. Брокерська діяльність	12	4	2			6	10					10
ІНДЗ	10						10					
Усього годин	120	32	16	0	10	72	120	4	2	0	10	104

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Класифікація і види бірж.	1	
2	Тема 2. Регулювання біржової діяльності	1	
3	Тема 3. Основи функціонування товарних бірж	1	
4	Тема 4. Види та особливості угод на товарних біржах	2	
5	Тема 5. Техніка проведення біржової торгівлі	2	1
6	Тема 6. Кліринг та система розрахунків за біржовими угодами	2	
7	Тема 7. Фондова біржа	1	
8	Тема 8. Основи функціонування валютної біржі	2	
9	Тема 9. Сутність біржових операцій хеджування і спекуляцій	2	1
10	Тема 10. Брокерська діяльність	2	
	Разом	16	2

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Класифікація і види бірж.	6	10
2	Тема 2. Регулювання біржової діяльності	6	10
3	Тема 3. Основи функціонування товарних бірж	8	10
4	Тема 4. Види та особливості угод на товарних біржах	8	10
5	Тема 5. Техніка проведення біржової торгівлі	8	10
6	Тема 6. Кліринг та система розрахунків за біржовими угодами	8	10
7	Тема 7. Фондова біржа	8	10
8	Тема 8. Основи функціонування валютної біржі	8	12
9	Тема 9. Сутність біржових операцій хеджування і спекуляцій	6	12
10	Тема 10. Брокерська діяльність	6	10
	Разом	72	104

7. Індивідуальні завдання

При вивченні дисципліни «Біржова діяльність» здобувачам пропонується виконувати наступні індивідуальні завдання:

- розв'язування кейсів, ситуаційних завдань з теми;
- написання авторського есе;
- створення індивідуальних або колективних презентацій на певну тематику;
- учать в науково-практичних конференціях, або публікація статей на тематику згідно плану курсу.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) включає додаткову роботу студента протягом навчального семестру.

ІНДЗ з дисципліни «Біржова діяльність» передбачає написання студентами науково-пошукових робіт, підготовку повідомлень та презентацій, аналітичний

огляд наукових публікацій за заданою тематикою, підготовку матеріалів до науково-практичних студентських конференцій.

Написання науково-пошукової роботи або презентації створює для студента можливість самостійно досліджувати інформаційні джерела, в яких висвітлюються проблеми впровадження у господарську практику, узагальнювати представлену інформацію та виділяти основне, вивчати і давати оцінку основним проблемам, шукати шляхи та висловлювати пропозиції щодо їх подолання.

Аналітичний (критичний) огляд наукових публікацій за заданою тематикою розвиває навички самостійної науково-дослідної та практичної роботи, дозволяє здобувачу критично проаналізувати погляди різних науковців на певну проблему, узагальнити опрацьовані дані, висловити та обґрунтувати власну точку зору на вирішення проблеми, що загалом сприяє розвитку та поглибленню у студента наукового і практичного інтересу до майбутньої професійної діяльності.

Здобувачі, що бажають прийняти участь у науковій роботі, можуть підготувати матеріали для участі у науково-практичних студентських конференціях. Для самостійної роботи пропонується написання тез доповіді або наукової статті для студентів, які зацікавлені у поглибленому вивченні дисципліни.

Орієнтовна структура індивідуальних навчально-дослідних завдань для студентів:

- вступ (зазначається тема, мета та завдання роботи);
- теоретичне обґрунтування (виклад базових теоретичних положень, законів, принципів тощо, на основі яких виконується завдання);
- основні результати роботи та їх обговорення (подаються статистичні або якісні результати роботи, схеми, малюнки, моделі, описи, систематизована реферативна інформація та її аналіз тощо);
- висновки;
- список використаних джерел.

Теми індивідуальних завдань:

1. Характерні особливості біржової торгівлі.
2. Основні історичні етапи виникнення бірж і їх розвитку.
3. Структура світового біржового обігу та територіальне розміщення бірж залежно від їх
 1. товарної спеціалізації.
4. Біржовий ринок США і його характеристика.
5. Біржовий ринок Великобританії, Франції та Японії.
6. Особливості формування біржового ринку в Україні.
7. Характерні особливості та етапи розвитку бірж у Європейських країнах.
8. Регулювання біржової торгівлі в США.
9. Регулювання біржової діяльності в Україні. Законодавчо-правові документи, що регулюють біржову торгівлю.
10. Закон України “ Про товарні біржі”. Основні складові та їх коротка характеристика.
11. Оподаткування біржової діяльності. Види податків що справляються з

учасників товарного біржового ринку.

12. Світовий біржовий товарообіг та місце сільськогосподарської продукції в ньому.

13. Етапи розвитку біржового аграрного ринку.

14. Концепція розвитку біржового ринку сільськогосподарської продукції.

15. Структура біржового ринку сільськогосподарської продукції.

16. Шляхи удосконалення і розвиток біржової торгівлі сільськогосподарською продукцією.

17. Класифікація бірж. Поділ бірж в залежності від виду біржового товару.

18. Біржа - класичний інститут ринкової економіки. Характеристика бірж з економічного, організаційного і юридичного аспектів.

19. Універсальні біржі та спеціалізовані біржі і їх характеристика.

20. Товарні біржі і їх характеристика.

21. Біржовий товар, його визначення. Основні вимоги до біржового товару.

22. Речовий біржовий товар та його групи і підгрупи.

23. Цінні папери - біржовий товар. Часові просторові та ринкові характеристики.

24. Первинні і вторинні цінні папери. Безпаперові або бездокументарні цінні папери.

25. Валюта як біржовий товар. Валютний курс.

26. Правила біржової торгівлі їх сутність та технологія прийняття.

27. Основні технологічно операції при здійсненні торгів на вітчизняних біржах.

28. Операційний зал біржі. Його функції та характеристика.

29. Брокерська контора. Статус та організаційні форми.

30. Основні вимоги до організації роботи брокера.

31. Види брокерських угод. Брокерське обслуговування за договором.

32. Брокерське обслуговування за договором-дорученням. Види винагород брокера.

33. Біржова угода. Характеристика біржової угоди з економічного, організаційного, юридичного та етичного поглядів.

34. Спотова угода (контракт): визначення та характерні особливості і їх роль у становленні біржової торгівлі.

35. Форвардна угода (контракт): визначення, характерні особливості, недоліки, відмінності від спотової угоди.

36. Види опціонів. Опціон на купівлю, продаж та подвійний опціон.

37. Основні відмінності між ф'ючерсною і форвардною угодами.

38. Поняття хеджування та його види. Теорія хеджування та його переваги.

39. Роль і місце спекулянтів на ф'ючерсному ринку.

40. Спекулянти "ведмеді" і "бики", їх різниця і задачі.

41. Принципи формування цін на товарній біржі. Види біржових цін. Структура елементів біржової ціни на товар.

42. Види цінової політики і стратегія продавця на товарній біржі. Суть і правила котирування цін.

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни «Біржова діяльність» застосовуються наступні методи:

- словесні (лекції, бесіди);
 - наочні, під час лекцій (інформаційних, аналітичних, проблемних) та практичних занять, в тому числі з використанням мультимедійного забезпечення;
 - практичні, під час виконання практичних робіт, задач, вправ;
 - інтерактивні методи навчання під час проведення опитування, аналізу практичних ситуацій, дискусії, мозкового штурму, ділових ігор, розгляду кейс-стадій;
 - інноваційні, зокрема проєктно-дослідницький метод; інтегровані методи.
- Застосовуються наступні інформаційно-комунікаційні технології та діджитал-інструменти: цифрові інструменти Google, програмні продукти від Microsoft, програмне забезпечення для проведення опитувань Mentimeter;
- методи дистанційного навчання за допомогою платформ: Moodle та Zoom.

9. Критерії та засоби оцінювання

Система поточного і підсумкового контролю має за мету оцінювання рівня сформованості тих чи інших компетентностей та досягнення програмних результатів навчання за навчальною дисципліною «Біржова діяльність».

Компетентність як інтегрований результат індивідуальної навчальної діяльності студентів, формується на основі оволодіння ними змістовими (знання), процесуальними (уміння) і мотиваційними компонентами, його рівень виявляється в процесі оцінювання. Визначення рівня сформованості дисциплінарних компетентностей (результатів навчання) здійснюється за: певним розділом (темою) робочої програми навчальної дисципліни; практичними заняттями (контрольна робота, перевірка та захист індивідуального завдання, тестування тощо).

Об'єктами контролю є: робота студентів на лекціях, практичних, заняттях, якість та своєчасність виконання індивідуальних і домашніх завдань, поточних модульних робіт. Контрольні заходи здійснюються науково-педагогічними працівниками і включають поточний і підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється при проведенні лекцій, практичних занять, перевірки виконання індивідуальних і домашніх завдань та має на меті перевірку рівня засвоєння студентом навчального матеріалу навчальної дисципліни та оцінювання набутих компетентностей. Під час проведення лекцій застосовуються такі методи контролю, як усне опитування студентів з питань, визначених планом лекцій та пов'язаних з матеріалом попередніх лекцій, дискусійне обговорення проблемних питань з теми лекції та інше.

При проведенні практичних занять – контроль здійснюється при розв'язуванні окремими студентами біля дошки та «малими групами» комплексу практичних задач і проблемних ситуацій та інше. Поточний контроль виконання студентами індивідуальних завдань здійснюється за допомогою перевірки науково-педагогічним працівником результатів розв'язання ситуаційних завдань.

Поточний контроль, який застосовується під час проведення поточних модульних робіт, здійснюється при перевірці виконання відповідних тестів в письмовій формі або за допомогою відповідного програмного забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу, при перевірці виконання практичних ситуацій в письмовій формі тощо.

Підсумкове оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни здійснюється у формі заліку. Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни при формі контролю у формі заліку визначається як сума балів за поточну успішність, поточний модульний контроль та кількість балів, отриманих за здачу заліку. З метою мотивації студентів до активного та якісного виконання усіх видів навчальної роботи протягом семестру до загальної підсумкової оцінки можуть бути додані бали у розмірі до 10 % від загальної підсумкової оцінки, коефіцієнт мотивації (0,1).

Мотивація студентів застосовується за умови виконання ними всіх видів навчальної роботи, які передбачені робочим навчальним планом підготовки студентів і робочою програмою з навчальної дисципліни незалежно від результатів виконання. Застосування та конкретне значення коефіцієнту мотивації пізнавальної діяльності студентів визначається науково-педагогічним працівником кафедри, враховуючи активність студента при вивченні навчальної дисципліни (відвідування навчальних занять, виконання видів навчальної діяльності, виконання поточних модульних робіт, участь у науково-дослідній роботі тощо). Загальна підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни не може перевищувати 100 балів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Рекомендовані джерела інформації:

Основні

1. Закон України «Про товарні біржі» - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1956-12#Text>

2. Закон України «Про цінні папери і фондовий ринок» зі змінами та доповненнями. - Режим доступу: https://ips.ligazakon.net/document/view/t063480?ed=2020_05_13

3. Господарський кодекс України. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
4. Бевз О.П. Економіко-організаційні основи біржової торгівлі. Ч.1 / О.П. Бевз, М.М. Скотнікова, Т.Б. Кушнір. - К.: КНТЕУ, 2005. - 216 с.
5. Бевз О.П. Економіко-організаційні основи біржової торгівлі. Ч.2 / О.П. Бевз, М.М. Скотнікова, Т.Б. Кушнір. - К.: КНТЕУ, 2005. - 154 с.
6. Біржова діяльність: опорний конспект лекцій [Електронний ресурс] /укладачі А. М. Одарченко, К. В. Сподар, О. О. Лісніченко. – Електрон. дані. – Х.: ХДУХТ, 2017. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM); 12 см. – Назва з тит.екрана
7. Брокмен Л. Перші запитання та відповіді про біржу: посібник / Л. Брокмен. - К.: Біржовий інформаційний центр "Кемонікс", 2006. - 238с.
8. Калінеску Т. В. Біржова діяльність: підручник / Т. В. Калінеску, І. М.Кушал, О. Д. Кирилов; Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля. – Сєверодонецьк: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2016. – 444 с.
9. Крамаренко В.І. Біржова діяльність. – МАУП, 2003. –272 с.
10. Крамаренко М. Біржова діяльність. – К.: Знання, 2005. – 120 с.
11. Основи біржової діяльності: навчальний посібник / М.О. Солодкий, Н.П. Резнік, В.О. Яворська: [за ред. М.О. Солодкого]. - К.: ЦП Компринт, 2017. - 450 с.
12. Пепа Т. В. Біржова діяльність. Навчальний посібник / Пепа Т. В., Пішеніна Т. І., Лавринович В. В. - Видавництво Ліра-К, 2009. – 250 с.
13. Пепа Т. В. Біржова діяльність: навч. посібник / Т. В. Пепа, Т. І. Пішеніна, В. В. Лавринович. - К.: Ліра-К, 2016. - 540 с.
14. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність: підручник / за ред. д.е.н, проф. І. М. Сотник, д.е.н., проф. Л. М. Таранюка. — Суми: Університетська книга, 2018. — 572 с.: іл.
15. Солодкий М.О. Біржовий ринок / М.О.Солодкий. – К.: Аграрна освіта, 2010. – 560 с.
16. Сохацька О. та ін. Біржова справа: підручник /за науковою редакцією докт. екон. наук, проф. О.М. Сохацької. - Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр «Економічна думка ТНЕУ», 2014. - 655с.
17. Сохацька О.М. Біржова справа. Підручник. 2-ге вид., перероб., доп. – Тернопіль-Київ: Карт-бланш, Кондор, 2008. – 632 с.
18. Хрущ Н.А. Біржова діяльність/Н.А.Хрущ, П.Г.Іжевський, С.В.Безвух. – К.: Кондор, 2017. – 348 с.

Додаткові

1. Башнянин Г.І. Фондовий ринок України. Київ: ІЗМН, 2002. – 302 с.
2. Бобкова А.Г. Біржове право: Навчальний посібник / Бобкова А.Г., Моїсєєв Ю.О. – Київ: Видавництво "Центр навчальної літератури", 2005. - 200 с.
3. Кушнір Т.Б. Економіка і організація біржової торгівлі: Навч. посібник/ Кушнір Т.Б.: 2 вид., стереотипне. – Харків: Консул, 2004. – 216 с.
4. Мендрул О.Г., Павленко І.А. Фондовий ринок: операції з цінними паперами: Навч.посіб. – К.:КНЕУ, 2000. – 156с.

5. Савченко В. Д. Практичний посібник з організації біржової діяльності / В.Д. Савченко, Т. Ю. Білоусько. - Х.: Освіта, 2001. - 178 с.

Інформаційні ресурси (офіційні сайти):

1. Національна бібліотека імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Державна служба статистики. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
3. Кабінет міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
4. Міністерство фінансів України. URL: <https://www.minfin.gov.ua>
5. Державна служба фінансового моніторингу України. URL: <https://fiu.gov.ua>
6. Державна податкова служба України. URL: <https://tax.gov.ua>
7. Державна аудиторська служба України. URL: <https://dasu.gov.ua>
8. Association of Certified Fraud Examiners. URL: <https://www.acfe.com>
9. Institute of Internal Auditors. URL: <https://www.theiia.org>
10. Institute of Certified Forensic Accountants (ICFA). URL: <http://www.forensicglobal.org/>